

2023-4

13. juni 2023

All. nr./brevnr.:
2022-104-0043
Sull./sagsbeh.: MS/jh

Avannaata Kommuniata suliamik suliarinninnginna piffis-sap suliamik suliarinninnermut atorneqartup ukiut sisamat sinnerlugit sivisussuseqarneranik kinguneqarpoq

Innuttaasup (matuma kingornatigut A-mik taaneqartartussap) Avannaata Kommuniani (matuma kingornatigut kommunimik taaneqartartussami) siusi-naartumik pensionisiaqalersinneqarnissani 3. august 2018-imi qinnutigaa. Nakorsap uppernarsaasiussaa qinnuteqaatip suliarineqarnerani atugassaq 9. august 2018-imi suliarineqarpoq. Nakorsalli uppernarsaasiussaa ingerlateqqillugu immikkoortortaqarfimmut susassaqartumut nassiunneqanngitsoorpoq.

A-p kommuni akissuteqaqqullugu 16. december 2021-mi aamma 27. december 2021-mi nukingisaarpaa. Kommunip A taassuma nukingisaarutai tunngavigalugit 27. december 2021-mi ataatsimeeqatigaa, suliamilli suliarinninnermi iliuuserpiaasunik aallartitsinani.

A-p kommuni 9. september 2022-mi nukingisaqqippaa, taamaattumillu kommunip A 22. september 2022-mi ataatsimiinnissamut aggeequaa.

Piffissaq kommunip suliamik suliarinninnerminut atugaa A-p uannut 4. oktober 2022-mi naammagittaalliuutigaa.

Kommunip A tamatuma kingornatigut arlaleriarluni ataatsimeeqatigisarpoa, nakorsallu uppernarsaasiussaa nutaaq 8. december 2022-mi suliarineqarluni. Sulisinnaassuseqarnermut takussutissiaq 3. januar 2023-mi suliarineqarpoq.

A-p siusinaartumik pensionisiaqalerumalluni qinnuteqaatini 16. marts 2023-mi tunuartippaa.

Ombudsmandi isumaqarpoq suliaq A-mut tunngasoq kommunip arlaleriarluni puigortarsimagaa kiisalu A aatsaat nukingisaaruteqaraangat suliami iliuuse-qartoqartarsimasoq.

Suliap attorneqarani ukiut pingasut sinnerlugit uninngatinneqarsinnaasimane-ra kiisalu suliap suliarineqannginneranik kommunip nukingisaarutinik tigusa-qarnermi kingornatigut aatsaat malugisaqarsimanera Ombudsmandip isoris-riaqarluinnartutut isigaai.

Piffissaq suliamik suliarinninnermut atorneqartoq katillugit ukiut sisamat sin-nerlugit sivisussuseqartoq Ombudsmandip isorisarialerujussuartut isigaa.

(Oqaaseqaat 13. juni 2023-meersoq, j.nr. 2022-104-0043)

Tamatuma kingornatigut imatut oqaaseqaateqarpunga:

1. Suut misissorpakka?

1.1. Piffissaq A-p siusinaartumik pensionisiaqalerumalluni qinnuteqaataanik suliarinninnermut kommunip atugaa suliamik uanga suliarinninninni isummerfigi-niarlugu aalajangerpunga.

Naammagittaalliuutip suliarineqarnissaa Isumaginninnermi Naammagittaalliu-teqartarfiup 7. januar 2022-mi itigartitsissutigaa, Isumaginninnermimi Naamma-gittaalliuuteqartarfik taamallaat suliat kommuminit aalajangiiffiqeqarsimasut suliarinissaannut pisinnaatitaammat. Piffissaq kommunip suliamik suliarinninner-minut atugaa pillugu Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut naam-magittaallioraqarsinnaaneranik kommunip kukkulluni ilitsersuisimanera oqaase-qammi matumani isummerfiginngilara.

Siusinaartumik pensionisiaqarnerup saniatigut saniatigooralugu isertitaqarsin-naaneq pillugu kommunip ilitsersuisimannginnera aammattaaq isummerfiginngi-lara.

Kiisalu A-p nukingisaarutaanut kommunip qisuariarnera naammassimanersoq isummerfiginngilara.

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 7-im, 1. juni 2017-imeersumi § 14, imm. 1 innersuussutigaara, tassuunalu aalajangersarneqarpoq naammagittaalliuut misissuinermik aallartitsinermut pissutigissallugu naammannersoq Ombudsmandip aalajangissagaa.

1.2. Ajornartorsiutinik taamaattunik siusinnerusukkut nammineq suliarinnissi-manngikkaangama Danmarkimi atuakkiaasimasut aamma Folketingip Ombudsmandiata periaasia oqaaseqaatinni arlalitsigut aallaavigisarpakka. Kalaallit Nunaanni inatsiseqartitsinikkut tunngaviup Danmarkimilu inatsiseqartitsinikkut tunngaviup pingaernerusutigut assigiinnerat tamatumunnga pissutaavoq. Kalaallit Nunaanni inatsiseqartitsinikkut tunngavik Danmarkimi inatsiseqartitsinikkut tunngavimmit allaasoq isumaqaraangama tamanna oqaatigisarpara.

Oqaaseqaatiga imatut tulleriinnilerneqarpoq:

- Immikkoortoq 2. Suliaq pillugu naatsumik oqaatigisassat
- Immikkoortoq 3. Inatsiseqartitsinikkut tunngavigisaq
- Immikkoortoq 4. Kommunip isumaa
- Immikkoortoq 5. Uanga naliliinera

Oqaatigaara suliap ingerlasimanerata allaaserineqarnera oqaaseqaammut tuliummat.

2. Suliaq pillugu naatsumik oqaatigisassat

A 2012-imit 2017-imut siusinaartumik pensionisiaqarsimavoq. A-p siusinaartumik pensionisanik tunineqartarunnaarnissani 15. juni 2017-im qinnutigisimavaa.

A siusinaartumik pensionisiaqaleqqikkumalluni 3. august 2018-im qinnuteqarpoq.

Nakorsap upternarsaasiussaa A-p siusinaartumik pensionisiaqalerumalluni qinnuteqaataata suliarineqarnerani atugassatut 9. august 2018-im suliarineqarpoq.

Suliami killiffik paasiumallugu A-p kommunimut 16. december 2021-mi aamma 27. december 2021-mi nukingisaarutigisarsimavaa.

Kommunip A 27. december 2021-mi ataatsimeeqatigaa. Suliami nalunaarsuiffimi allatamit erserpoq nakorsap upternarsaasiussaa 9. august 2018-imeersoq kommunip immikkoortortaqarfimmum susassaqartumut ingerlateqqillugu nassius-simanngikkaa. Suliami nalunaarsuiffimmi allatamit tassannga taamatuttaaq erserpoq nakorsap upternarsaasiussaata nutaap pissarsiariniarneqarnissaa pisariaqartinneqartoq kommunip A-mut paassisutissiissutigisimagaa. A-p tamatumunga atatillugu oqaatigaa nakorsap upternarsaasiussaata 2018-imeersup kommunimit atorneqarnissaa kissaatigini. Suliami nalunaarsuiffimmi allatamit aammattaaq erserpoq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmum naammagittaalliorissamut periarfissaqarnera kommunip A-mut ilitsersuutigisimagaa. Kommunip A-mut tamatumunga atatillugu oqaatigaa nakorsap upternarsaasiussaa nutaaq Naammagittaalliuuteqartarfiup suliamik naammassinnilluni suliarinnereerneratigut pissarsiariniarneqarnissaanut aatsaat piffissaqarsinnaaliissasoq.

A-p piffissaq kommunip suliamik suliarinninnerminut atugaa pillugu naammagittaalliuutaata suliarineqarnissaa Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup 7. januar 2022-mi itigartitsissutigaa, Isumaginninnermimi Naammagittaalliuuteqartarfik taamaallaat sulianik kommunip aalajangiiffigisimasaanik suliarinnissaminut pisinnaatitaammat.

Suliami nalunaarsuiffimmi allatamit 3. maj 2022-meersumit erserpoq A-p siusinaartumik pensionisiaqalerumalluni qinnuteqaataa kommunip suliatur nutaatut suliariniaraa. Suliami nalunaarsuiffimmi allatamit tassannga aammattaaq erserpoq suliamik suliarinnittup A attaveqarfiginiarsarisimagaluarraa, iluatsissimanagli.

Suliami killiffik paasiumallugu A-p kommunimut 9. september 2022-mi nukingisaarutigisimavaa.

Kommunip A 22. september 2022-mi ataatsimeeqatigiumallugu aggeqqusimavaa. A ataatsimiinnermut tassunga takkussimanngilaq.

Piffissaq kommunip suliamik suliarinninnerminut atugaa A-p uannut 4. oktober 2022-mi naammagittaalliuutigaa.

A kommunimut 22. november 2022-mi allappoq suliap nakorsamit upternarsaasiussaq 2018-imeersoq tunngavigalugu suliarineqarnissaa kissaatigini kiisalu nakorsap upternarsaasiussaanik nutaamik pissarsiniartoqarnissaa akerlerigini.

Kommunip A 24. november 2022-mi aamma 28. november 2022-mi ataatsimeeqatigisimavaa. Suliami nalunaarsuiffimmi ataatsimiinnerit taakku tunngavigalugit allattukkanit erserpoq nakorsap upternarsaasiussaanik nutaamik pissarsiniarnisap pisariaqartinneqarnera kommunip A-mut paasissutissiissutigisimagaa. Nakorsap upternarsaasiussaata 9. august 2018-imeersup ingerlateqqillugu immikkoortortaqarfimmut susasaqartumut nassiunneqarsimannginna kommuniip 28. november 2022-mi ataatsimiinnermi ajuusaarutigisimavaa.

Nakorsap upternarsaasiussaa nutaaq A-p siusinaartumik pensionisiaqalerumalluni qinnuteqaataata suliarineqarnerani atugassaaq 8. december 2022-mi suliarineqarpoq.

A siusinaartumik pensionisiaqalerumalluni 15. december 2022-mi qinnuteqaqqippoq.

Kommunip A 3. januar 2023-mi ataatsimeeqatigaa, tassanilu sulisinnaassusegarnermut takussutissiaq suliarineqarluni.

Suliami nalunaarsuiffimmi allatamit 19. januar 2023-meersumit erserpoq kommunip A suleqatigiuminaatsikkaa, taassumaní Majoriamut nuunnissani kissaatingngimmagu.

Kommunip A 26. januar 2023-mi ataatsimeeqatigaa. Suliamik suliarinnittup ataatsimiinnermi tassani oqaatigaa siusinaartumik pensionisiat 50 %-iinik aalsarsinnaanermut 50 %-imik akuersisummik ilaqtillugu tunniussinissamut pe-

riarfissaqanngitsoq. Suliami nalunaarsuiffimmi allatamit tassannga erserpoq suliaq 2023-mi februarimi uterfigeqqinniarlugu suliamik suliariinnittup A-mut isumagatigiissutigisimagaa.

A-p siusinaartumik pensionisiaqalerumalluni qinnuteqaatini 16. marts 2023-mi tunuartippaa.

A-p sulisuma ilaannik oqarasuaatikkut 4. maj 2023-mi oqaloqateqarnermini oqaatigaa siusinaartumik pensionisiaqalerumalluni qinnuteqaatini tunuartikkaluarlugu naammagittaalliuutimi uannit suliarineqarnerata ingerlaqqinnissaa kissaatingini.

3. Inatsiseqartitsinikkut tunngavigisaq

3.1. Piffissaq suliamik suliariinninnermut atorneqartoq

Siusinaartumik pensionisiaqarsinnaatitaaneq siusinaartumik pensionisiat pillugit Inatsisartut inatsisaatigut nr. 40-kkut, 9. december 2015-imeersukkut (matuma kingornatigut siusinaartumik pensionisiat pillugit inatsimmik taaneqartartussakkut) aamma siusinaartumik pensionisiat pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaatigut nr. 15-ikkut, 30. juni 2016-imeersukkut (matuma kingornatigut siusinaartumik pensionisiat pillugit nalunaarummik taaneqartartussakkut) aalajangersaavigineqarpoq.

Siusinaartumik pensionisiaqalersitsisoqarnissaanik aalajangiisoqarsinnaalinnginerani suliamut atatillugu periarfissat tamarmik aallaavittut misissorneqarsimasussaapput, qinnuteqartup sulisinnaassutsi ateqqissinnaaneraa qulaajarniarlugu. Tamanna siusinaartumik pensionisiat pillugit inatsimmi § 8, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq.

Siusinaartumilli pensionisiaqalerumalluni qinnuteqaatit qanoq pilertortigisumik suliarineqartassanersut imaluunniit inuup sulisinnaassuseqarnerata qulaajarneqarnera qanoq sivisutigisumik ingerlasarnissaa siusinaartumik pensionisiat pillugit inatsimmi nalunaarummiluunniit takuneqarsinnaanngilaq.

Siusinnerusukkut oqaaseqaammi naliliivunga suliat qinnuteqartup siusinaartumik pensionisiaqarsinnaatitaaffigisaatut erseqqissut sivisunerpaamik qaammatini pi-

ngasuni suliarineqartariaqartut. Suliat qinnuteqartup siusinaartumik pensionisia-qarsinnaatitaanerata erseqqinngiffii eqqarsaatigalugit naliliivunga piffissaq sulia-mik suliarinninnermut atorneqartoq sivisunerusinnaasoq. Oqaaseqaatiga 2005-11.73-88.1 innersuussutigaara.

Piffissaq oqartussaasut sulianik suliarinninnerminnut atortagaat pillugu ataatsi-mut malittarisassanik pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pil-lugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 13. juni 1994-imeersumi (matuma ki-ngornatigut suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmik taaneqartartussami) inatsisiniluunniit allani aalajangersaasoqarsimannilaq. Nalinginnaasumik naat-sorsuutigineqarpoq suliat sapinngisamik pilertornerpaamik, pisariinnerpaamik, aningaasartuutaannginnerpaamik illorsorneqarsinnaanerpaamillu suliarineqarne-rat ingerlatsinermi ileqqorissaarnerup nassatarigaa.

Namminersornerullutik Oqartussat Inatsisileriffiata suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit pillugu ilitsersuusiaanni december 1994-imeersumi imm. 199-imit aamma 204-mit makku aammattaaq erserput:

"199. Suliassat tamarmik pisortat ingerlatsiviini suliarineqartut soorunami sapinngisa-mik pisariitsumik, pilertortumik aningaasartuutaavallaanngitsumillu suliarineqartarnis-saannik piumasaqaat pingaartumik atuuppoq suliassanut inuit ataasiakkaat imaluunniit namminersorlutik ingerlatseqatigiiffiit, suliffeqarfiit, peqatigiiffiit il.il. attuumassuteqar-figisaanni.

[...]

204. Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit suliassat qanoq sivisutigisumik sulia-rineqartarnissaat pillugu nalinginnaasunik aalajangersagartaqannilaq. Tamatumun-nga ilaatigut pissutaavoq suliassat pisortat ingerlatsiviinit suliarineqartartut assigiin-neqimmata assigiinngeqisunillu annertussuseqartarlutik, taamaattumik inatsisikkut pisortat ingerlatsiviini qanoq sivisutigisumik suliarineqartarnissaasa aalajangersimasu-mik malittarisassiornissaat ajornarluinnartussaalluni, tassa eqqartuussivinni ajornar-pallaanngitsumik atortinniarneqarsinnaasunik.

Kisiannili Folketingip Ombudsmandiata oqaaseqaatigisartagai tunngavigalugit nalingin-naasumik ingerlatsinermi ileqqorissaarnerup malinniarneqarnissaani suliassat qanoq

sivisutigisumik suliariniarneqartarnissaat pillugu malittarisassaqartitsisoqarpoq, matu-
ma ataani suliamut tunngassuteqartup suliap qanoq sivisutigisumik suliarineqassa-
ngatinneqarneranik ilisimatinneqartarnissaal ilanngullugu.

Ombudsmandip aammattaaq aalajangikkat ilaanni tikkuaavigisarsimavaa suliad sivi-
suumik aalajangiivigineqaratik uninngatinneqartarnissaat pinaveersaarniarlugu kiisalu
puigortoorneqarlutik aalajangiivigineqanngitsoortarnissaat pinaveersaarniarlugu oqar-
tussaasut naammattumik *atorsinnaalluartunik suliad uterfigeqqinneqartarnissaannut*
allattuiffiliortarnissaat."

Taamaalilluni suup piffissatut suliamik suliarinninnermut atorneqartutut naam-
magineartumik sivisussuseqartutut isigineqarsinnaaneranik apeqqut ataatsimut a-
kineqarsinnaanngilaq, suliali ataasiakkaarlugit pisumi naliliivigininninnermik tun-
ngaveqarluni.

Tamatuma saniatigut oqartussaasoq suliamik pisariaqarneratut pilertortigisumik
suliarinnissimanersoq naliliinermi piffissaq suliamik suliarinninnermut atorneqar-
toq tamarmiusoq pissutsillu allat ilanngullugit isiginiarneqartariaqarput. Soorlu
suliami illua'tungiusup pilertortumik aalajangiisoqarnissaanik pisariaqartitsinera
soqtigisaqartuuneralu, suliap pissusia, ajornakusuussusia, misissuinerit oqar-
tussaasup ingerlattariaqagaasa annertussusiat piffissarlu oqartussaasup suliani
assingusuni suliarinninnerminut atortagaa.

Oqartussaasumut aqtsinermi allaffissornikkut aningaasaqarnikkullu atugassiis-
sutit piffissamik oqartussaasup suliamik suliarinninnerminut atugaanik naliliivi-
ginninnermi pingaartillugit aallaavittut isiginiarneqarsinnaanngillat. Taamaattu-
mik suliffiit soorlu napparsimasoqarnera, feriartoqarnera, pikkorissartoqarnera
aamma aqtsinermi allaffissornikkut aningaasaqarnikkullu amikkisaarneq pissuti-
galugit inuttaqanngikkallartut piffissap suliamik suliarinninnermut atorneqartup
sivitsuuttoorneranut pissutaatinneqarsinnaagajunngillat.

Oqartussaasut eqqaasitseriaatsinik naammattumik pitsaassuseqartunik suliad aa-
lajangiisoqannginnerani piffissami sivisunerusumi uninngatinneqartannginnis-
saannik sulialluunniit puigorneqartannginnissaannik qulakkeerinneqataasunik pi-
lersitsisariaqarput. Suliamik suliarinninnerup unittuuinnginnissa oqartussaasup
aammattaaq qulakkeertariaqarpaa.

Oqartussaasup piffissaq sulianik suliarinninnermut atorneqartoq nalinginnaasoq qaangeruniuk imaluunniit oqartussaasup qaugu aalajangiisoqarnissaanik naatsorsuutigisamik siusinnerusukkut nalunaarutigisimasani qaangeruniuk suliami sooq suli aalajangiisoqarsimannnginneranik suliami illua'tungiusumut nammineq suliniuteqarnermigut ilisimatitsisussaanera ingerlatsinermi ileqqorissaarneq pil-lugu tunngaviit nassataraat.

Oqartussaasup qaqugukkut aalajangiinissaata naatsorsuutigineqarnera eqqoq-qissaartumik nalunaarutigineqassasoq piumasaqaataanngilaq. Oqartussaasulli suliap paassisutissat pigineqartut, suliap pissusia il.il. aallaavigalugit inarlugu qaugu suliarineqarumaarnissaanik naatsorsuutiginninneranut piffissaliussisaria-qarnera ingerlatsinermi ileqqorissaarnerup nassataraa.

Suliani arlalinni piffissaq oqartussaasut sulianik suliarinninnerminnut atortagaat pillugu oqaaseqaateqartarpunga. Taamaattumik ilaatigut suliaq 2011-mi ukiu-moortumik nalunaarutinni immikkoortutut 5.7.1-itut ilanngunneqartoq kiisalu suliaq 2005-imu ukiumoortumik nalunaarutima qallunaatuuani quppererni 56-i-mi tullianilu aamma kalaallisuuani quppernermi 69-imu eqqartorneqartoq inner-suussutigaakka. Suliaq taaneqartoq kingulleq Ombudsmandeqarfimmi periaatsi-mut pisoqaanerungaatsiartumut innersuussutinik imaqarpoq. Suliaq 2018-3 nit-tartakkanni tamanut saqqummiunneqartoq aammattaaq innersuussutigaara.

Piffissaq pisortani oqartussaasut sulianik suliarinninnerminnut atortagaat pillugu piumasaqaatit Danmarkimi inatsisilerineq pillugu atuakkiaasimasuni allaaserine-qarnerat naggasiutitut innersuussutigaara, matumani Niels Fengerip allallu atuakkiaanni "Forvaltningsret"-imi (2018-imeersumi) quppernerit 688 tullilu aamma Hans Gammeltoft-Hansenip allallu atuakkiaanni "Forvaltningsret"-imi aappasaanik (2002-mi) naqiterinneqartumi quppernerit 903 tullialu ilanngullugit eq-qarsaatigalugit.

4. Kommunip isumaa

Kommunip uannut oqaaseqaammini 29. november 2022-meersumi ilaatigut makku oqaatigai:

"[...]

Avannaata Kommuniata oqaatigisinhaavaa [A] siusinaartumik pensionisanik qinnute-qamminik tunniussereersoq kommuni piffissami sivisunerusumi sulisussaaleqingaat-siarsimasoq, soorluttaaq immikkoortortaqarfimmi, qinnuteqaatip taamani sumiiffi-saani, piffissap ilaani pisortamik atorfinititsisoqarsinnaasimanngitsoq.

Avannaata Kommuniata siusinaartumik pensionisiat pillugit suliat suliarineqartarnerat piffissami aalajangersimasumi Majoriamut aammattaaq nuussimavaa, taamaaliornik-kut sulianik ingerlatsinerup ingerlalluarnerunissa kommunip neriuutigalugu. Taa-mattoqanngimmalli sulianik ingerlatsinermik akisussaaffik kommunip nammineq al-laffianut utertinneqarpoq.

Suliaq [A-mut] tunngasoq tassunga atatillugu takunngitsoorneqarsimassasoq Avan-naata Kommuniata ilimagaa. Pissutaaqqissaartulli suussusersinissaanut periarfissaqr-simanngilaq.

Avannaata Kommunia suleqatigiissitamik immikkut ilisimasalinnik inuttalimmik maan-na pilersitsimalerpoq, sulianik siusinaartumik pensionisanut, tamatumani nalilee-qinnerit ilanngullugit eqqarsaatigalugit, tunngassutilinnik suliaqartumik.

[A-p] qinnuteqaataata piffissami sivisunerusumi suliarineqarsimannginnera Avannaata Kommunianit sakkortunerpaamik ajuusaarutigineqarpoq.

Avannaata Kommuniata suliaq maanna ingerlappaa.

Ombudsmandip allagaani 13. oktober 2022-meersuni takuneqarsinnaasutut [A] 22. september 2022-mi ataatsimeeqatigiinnissamut aggersarneqarsimavoq, takkunnanili.

Nakorsomit oqaaseqaammik nutaamik pissarsiniarnissaq siunertaralugu 24. november 2022-mi ataatsimeeqatigiinnissamut aggersarneqqaqqippoq, tamatumunngalu akuer-silluni.

[A] aammattaaq 28. november 2022-mi oqaloqatigiinnissamut aggersarneqarpoq, ta-matumani siusinaartumik pensionisiat pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 40, 9. decem-ber 2015-imeersoq kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqartoq naapertorlugu su-liami qanoq alloriartoqaqqinnissaa pillugu ilisimatinneqarluni. Ukiuni kingullermi pi-negasuni inaarummik naatsorsuutinik nassaqquneqarsimavoq. Tamatumunnga taar-

siullugu siumoortumik naatsorsukkat, suliami allattukkanut suliamilu ilanngussanut al-lanut ilanngullugit nassiunneqartut, nassarpai. Pissutsit taamaannerat paasilluarpaar suliallu ingerlateqqinnissaani suleqataanissamut piareersimalluni.

Innuttaasup sulisinnaassusia maanna misissorneqassaaq suliamilu ingerlariaqqinnis-samut pisariaqartinneqartut suliarineqassallutik.

Suliap maannamut ajusaarnartumik arriitsorujussuarmillu ingerlasimanera Avanna-a-ta Kommuniata ajuusaarutigeqqippaa." (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

Kommunip uannut oqaaseqaammini 21. februar 2023-meersumi ilaatigut makku oqaatigai:

"[...]

[A-p] siusinaartumik pensionisiaqalersinnejarnissaa eqqarsaatigalugu aalajangisoqarnissaata qaqugu pinissaa Avannaata Kommuniata massakkut ajoraluwartumik paassisutissiissutigisinnaanngilaa.

Nassiussinerup kingulliup kingornatigut suliami allattuiffiup naqitanngortinnejarnera kiisalu suliami allattuiffimmi ilanngussat taaneqartut Avannaata Kommuniata kakkiul-lugit nassiuppai. Tassingga ertutut suliaq kommunip ingerlaavartumik suliaaraa, suliamillu suliarinninnejarnissaa inatsimmi piumasarineqartutut ingerlallugu. Oqaatigineqassaaq [A] – 2012-imit 2017-imut – siusinaartumik pensionisiaqareersimagaluartoq nalilee-qittoqartussaasoq, siusinnerusukkummi nalileeqqittoqarsimangimmat, inatsisimmi atuutilernerani suli 60-inik ukioqalersimangimmat, tak. siusinaartumik pensionisiat pil-lugit Inatsisartut inatsissaanni nr. 40-mi, 9. december 2015-imeersumi kingusinneru-sukkut allannguuteqartinnejarnissasumit § 43.

[...]

Ukiut marluk qaangiunneranni, tassalu 16. december 2021-mi, [A] siusinaartumik pensionisiat pillugu isumaginninermik ingerlatsivimmut allappoq, suliarlu apeqqutigalugu. Suliaq suliamik suliarinnittup misissorsimagaluarpaa [A-lu] ataatsimiigiaqqusimagaluarlugu, suliamillu suliarinnittup [A] nalunaarfigisimavaa suliaq suliarineqarsi-manngitsoq, aallaqqaataaniillu aallartittariaqarluni, nakorsallu upternarsaasiussaa nu-taaq qinnutiginiarlugu. [A-li] aallaqqaataaniit aallarteqqikkumanngilaq, nakorsammi upternarsaassiussaq 2018-imili nassiussimammag, [A-llu] siusinaartumik pensioni-

siaqalersinneqarnissaa kaammattuutigisimallugu. Suliamik suliarinnittup [A] ilitsorsor-lugu oqarfigisimavaa piffissaq suliamik suliarinninnermut atorneqartoq sivisooq pillugu naammagittaalliuut Naammagittaalliuuteqartarfimmut nassiussinnaagaa, kaammattutigalugulu nakorsap upternarsaasiussaanik nutaamik pissasugut, siullermi pisoqaamat. [A-lli] suliamik suliarinnittooq suleqatigumanngilaa. Mobilini tiguneq ajorpaa, ageqquneqaraangamilu aggissanani.

[...]" (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

5. Uanga naliliinera

5.1. Piffissaq siusinaartumik pensionisiaqalerumalluni qinnuteqaammik suliarinninnermut atorneqartoq

5.1.1. Kommunip suliamik suliarinninnermi iliuuseqannginna

A siusinaartumik pensionisiaqalerumalluni 3. august 2018-imi qinnuteqarpoq.

Suliami allagaatini takusinnaavara kommu ni nakorsap A pillugu upternarsaasiussaa 9. august 2018-imi tigugamiulli A-mik 27. december 2021-mi ataatsimeeqateqarnermi tungaanut suliamik suliarinninnermi iliuuseqarsimanngitsoq.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara uanga paasisara unaasoq 27. december 2021-mi ataatsimiinneq A-p ulloq taanna kiisalu siusinnerusukkut 16. december 2021-mi nukingisaarisimaneranik pissuteqartoq.

Kommuni 27. december 2021-mi ataatsimiinnerup kingornatigut suliamik suliarinninnermi iliuutsinik aallarnisaasimanngitsoq suliami allagaatini takuneqarsinnaavoq.

Suliami allagaatinit erseroq suliamik suliarinnittup A 3. maj 2022-mi arlaleriar-luni attaveqarfiginiarsarisimangaluarraa, iluatsinngitsumik. Paasisara unaavoq suliamik suliarinnittooq A-mut sianertarsimasoq, taannali akisarsimanngitsoq.

Kommunip A allatut iliorluni, soorlu allakkatigut aggeqqusinikkut, attaveqarfiginiarsimanngikkaa A-luunniit ulluni tulliuttuni oqarasuaatikkut sianerfiginiarsarisimanngikkaa suliami allagaatini aammattaaq takuneqarsinnaavoq.

Suliamik suliarinnittup A-mik 3. maj 2022-mi attaveqarfiginninniarluarneranit kommunip A-mik 22. september 2022-mi ataatsimeeqateqarnissamut allakkatigut 16. september 2022-meersutigut aggeqqusisimanerata tungaanut kommuni suliamik suliarinninnermi iliuutsinik aallarnisaasimanngitsoq suliami allagaatini takuneqarsinnaavoq.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara uanga naliliinera unaasoq 22. september 2022-mi ataatsimiinniarneq A-p nukingisaarutaanik 9. september 2022-meersumik pissuteqarsimasoq. Oqaatigaarattaaq A 22. september 2022-mi ataatsimiinnissamut takkussimanngitsoq.

Kommuni A-p 22. september 2022-mi ataatsimiinnissamut takkutinngitsoorneranit kommunip A-mik 24. november 2022-mi ataatsimeeqateqarnerata tungaanut suliamik suliarinninnermi iliuutsinik aallarnisaasimanngitsoq suliami allagaatini takuneqarsinnaavoq.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara uanga naliliinera unaasoq 24. november 2022-mi ataatsimiinneq A-p 22. november 2022-mi nukingisaarisimaneranik pisuteqartoq.

5.1.2. Kommunip sulisussaaleqinera

Kommunip uannut oqaaseqaammini 29. november 2022-meersumi oqaatigaa kommuni piffissami A-p siusinaartumik pensionisiaqalerumalluni qinnuteqaataata tiguneqarnerata nalaani ilungersunartumik sulisussaaleqisimasoq kiisalu taamani siusinaartumik pensionisianut immikkoortortaqarfik piffissami ingerlasumi pisortaqarsimanngitsoq.

Isumaqpunga kommunip sulisussaaleqinera immikkoortortaqarfiulluunniit pisortaqannginnera piffissap suliamik suliarinninnermut atorneqartup pisariaqangitsumik sivitsuloorunneqarneranut pissutaatinneqarsinnaanngitsut.

5.1.3. Kommunip A-mik suleqateqarnera

Kommunip uannut oqaaseqaammini 21. februar 2023-meersumi oqaatigaa suliap aallaqqaataaniit aallarteqqinnejarnissaa A-p kissaatiginngikkaa. Kommunip uannut oqaaseqaammini aammattaaq oqaatigaa A suliamik suliarinnittumik suleqa-

teqarusunngitsoq, kommunimmi oqaatigaa A-p oqarasuaatini angallattagaq tiguneq ajoraa, ataatsimiinnernullu aggeqquneqarsimaffigisaminut takkunneq ajortoq.

Suliami nalunaarsuiffimmi allattukkamit 19. januar 2023-meersumit erserpoq suliamik suliarinnittup A suleqatigiuminaatsikkaa, A-mmi Majoriamut nuunnissani kissaatiginngimmagu.

Suliami allagaatini takusinnaavara A-p kommunimit attaveqarfinginiarsarineqarami oqarasuaatini taamaallaat ullormi ataatsimi, 3. maj 2022-mi, tigusarsimanngikkaa. Aammattaaq takusinnaavara A ataatsimiinnermut ataasiinnarmut, 22. september 2022-mi pisumut, takkutinngitsoorsimasoq.

Uanga naliliinera unaavoq innuttaasup oqarasuaatiminik ullormi ataatsimi tigusarsimannginnera kiisalu ataatsimiinnermut aggeqqusaaffimminut ataasiarluni takkutinngitsoorsimanera suleqatigiuminaannermik takutitsinertut isigineqarsinnaanngitsoq. Tamatumunnga atatillugu maluginiarpara nakorsap uppernarsaasiussaata 2018-imeersup atorneqarnissaa kissaatigigini A-p aatsaat ataatsimiinnermi 27. december 2021-mi pisuni tamatumalu kingornatigut ataatsimiinnerni oqaatigisimagaa. Taamaalilluni piffissap siusinaartumik pensionisiaqalerumalluni qinnuteqaatip tiguneqarneranit 27. december 2021-mi ataatsimiinnerup tungaanut kommunip atugaata sivisussusia A-p suleqatiginnikkusussuseqannnginneranik tunngavilersorneqarsinnaanngilaq.

Tassani aamma ilaavoq uanga paasinninnera unaasoq kommuni siusinaartumik pensionisiaqalerumalluni qinnuteqaammik tigusaqarnermini iliuuseqartussatiataasoq – qinnuteqaateqartoq suleqatikkuminaassimasinnaagaluarpaalluunniit.

A-p siusinaartumik pensionisiaqalerumalluni qinnuteqaatini 16. marts 2023-mi tunuartippaa.

5.1.4. Ataatsimut naliliineq

Ataatsimut isiginnillunga isumaqarpunga suliaq A-mut tunngasoq kommunip arlaleriarluni puigortarsimagaa kiisalu A aatsaat nukingisaaruteqaraangat suliami iliuuseqartoqartarsimasoq.

Suliap attorneqarani ukiut pingasut sinnerlugit uninngatinneqarsimanera kiisalu suliap suliarineqannginneranik kommunip qinnuteqaateqartumit nukingisaarutinik tigusaqarnermi kingornatigut aatsaat malugisaqarsimanera isorisariaqarluin-nartutut isigaakka.

Piffissaq suliamik suliarinninnermut atorneqartoq katillugit ukiut sisamat sinnerlugit sivisussuseqartoq isorisarialerujussuartut isigaara.

Maluginiarpara A-p siusinaartumnik pensionisiaqalerumalluni qinnuteqaatimi tu-nuartinnissaa toqqarsimagaa.

Kommunip oqaaseqaammi 29. november 2022-meersumi oqaatigaa suliat inger-lasarnerat allannortissimagini kiisalu kommuni sulianik ilisimasaleqatigiikkuitaanik siusinaartumik pensionisiaqalerumalluni qinnuteqaatinik suliarinnittartunik massakkut pilersitsisimasoq.

Suliami tamanna tunngavigalugu annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga.

Allakkat ukua assilinerat A-mut nassiuppara.

Oqaaseqaat manna oqaaseqaammi pineqartut kikkuussusii ilisarnarunnaarsillugit nittartakkanni tamanut saqqummiunneqarumaarpoq 2023-milu ukiumoortumik nalunaarutinni eqqaaneqarumaarluni.

SULIAP INGERLASIMANERATA ALLAASERINEQARNERA

A 2012-imit 2017-imut siusinaartumik pensionisiaqarsimavoq. A-p siusinaartumik pensionisianik tunineqartarunnaarnissani 15. juni 2017-imi qinnutigisimavaa.

Suliami nalunaarsuiffimmi allatamit 3. august 2018-imeersumit erserpoq A kommunip ataatsimeeqatigisimagaa, tassanilu siusinaartumik pensionisiaqalerumal-luni qinnuteqaat A-p atsiorsimaga. Suliami nalunaarsuiffimmi allanneqarsimavoq qinnuteqaat taanna napparsimmavimmut nassiunneqarsimasoq.

Suliami allagaatini ilaavoq nakorsap upternarsaasiussaa 9. august 2018-imeersoq. Nakorsap upternarsaasiussaanit tassannga erserpoq A gigtimik nappaate-qarnini pissutigalugu aalisartutut sulisinnaanngitsoq, inuussutissarsiullu taanna kisiat pineqartup nalunngikkaa. Nakorsap upternarsaasiussaanit aammattaaq erserpoq A-p sulisinnaassusia annikilleriarujussuarsimasoq kiisalu A taamaallaat assani atorlugit sulisinnaagunartoq.

A-p kommunimut allagaanit 16. december 2021-meersunit makku erserput:

“2018 taamanili nakorsap immersungaa qaqitsikkusullungu saaffiginnippunga. Suliaq uannut tunngasoq sumut killinnersoq siusinaarlunga aningaasaqalernissara. Nakorsap immersungaa uannut tunngasoq piaartumik qaqqinnisaa piumasaraara.”

A-p kommunimut allagaanit 27. december 2021-meersunit makku erserput:

“2018-imili uannut suliaq pillungu maalaarut.

Nakorsap immersungaa siusinaarlunga qaammammoqalernissannut. Nakorsap immersungaa [illoqarfimmi] inunnik isumanginnittoqarfimmut [tunniuppara].

Sullisisinnit oqarfingineqarpunga suliaq katanneqarsimasoq, suliaq nerriviup qaavanut qaqqinneqarsimanngitsoq, 2018-imili nakorsap aalajangingaa. Suliaq 2018-imili naammassineqartussaq.

Taanna pillungu naammangittaalliorpunga.”

Suliami nalunaarsuiffimmi allatamit 27. december 2021-meersumit makku erserput:

"[A-p] allangaqaatai tinguneqarput, suliaq siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiute-qalernissaminut qinnuteqaatingisimasani pillugu qaquinneqarnissaanik kissaateqartoq. Allakkat malillugit journalia misissorneqarnerani paasinarsivoq narkorsamiit oqaase-qaat tinguneqarnikuusi[ma]soq siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalernissa-mut tunngasoq. 2018-imi suliaasimangaluarpoq ingerlateqqinnejnngittoorsimasoq. Tamanna pillugu inuttaa aggersarlugu oqaloqatigineqarpoq suliaq ingerlaqqinngittoo-simanera pillugu nakorsamiit oqaaseqaat nutarterneqartariaqartoq suliaq aallaqqaa-taaniit suliareqqittussanngorlugu.

Tamanna pillugu 2018-[i]mi nakorsamiit oqaaseqaat pillugu qaquinneqartariaqaralu-nera eqqarsaatingivara maalaarutingerusullugulu, aallaqqaataanii aallartinnissaa kis-saatinginngikkaluarlugu nakorsamiit innersuunneqareerami.

Nassuaanneqarpoq maalaartarfimmut immersungassaq immensoriarlugu ingerlateq-qissinnaangaa sularlu maalaaruteqartarfimmiit naammassereerpat aatsaat nakorsap oqaaseqaataanik nutaamik piniarnissatsinnut piffissanngorumaartoq. Paasinnippoq, maalaartarfimmut immersueqqaarusuppoq."

A-p piffissaq kommunip suliamik sularinninnerminut atugaa Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut 27. december 2021-mi naammagittaalliuuti-gaa.

A-p piffissaq kommunip suliamik sularinninnerminut atugaa pillugu naammagit-taalliuutaata sularineqarnissaa Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartar-fiup 7. januar 2022-mi itigartitsissutigaa, Isumaginninnermimi Naammagittaal-liuiteqartarfik taamaallaat suliad kommunip aalajangiiffigimasaasa sularinis-saannut pisinnaatitaammat.

Suliami nalunaarsuiffimmi allatamit 3. maj 2022-meersumit makku erserput:

"[A] naammagittaalliuuteqarnikuuneranut tunngatillugu allakkat isertinneqarnikuusi-masut førtidspensionimut sullissisum[i]t tinguneqarput. Taassumap iluani suliakkiissu-taavoq [A] nutaatut tingullugu neqeroorfingineqassasoq siusinaartumik sulisinnaajun-naarnersiuteqalernissamut suliamik aallartitsisoqarnissaa pillugu. [A] tamanna pillugu

attaviginiaartaraluarlugu iluatsi[ssi]nnaanngilara ikattoriarlunga mobiiliata normuanut sianertaraluarlunga tinguneqarnerlu ajorluni, suli misilittaarneqarpoq.”

A-p kommunimut allagaanit 9. september 2022-meersunit makku erserput:

“[...]

2018-imili nakorsap oqaaseqaataa inunniq isumanginnittut ningiuta allaffianut qaam-mammut siusinaarlunga aningaasaqalernissara [...] pillungu 2021. Ukioq kingulleq al-laffimmi paasiniaangama imannak [akipput] uannut tunngasoq takunngitsoorneqarsi-masoq. Katanneqarsimasoq suliassaq uannut tunngasoq? [...]"

Suliami nalunaarsuiffimmi allatamit 16. september 2022-meersumit makku er-serput:

“[A] siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalernissamut 2018-imi qinnuteqarsima-galuarnini pillugu allangaqarsimanera pillugu økonomisk fagchef isumasioreerlugu in-nersuussutaa malillugu aggersarneqarpoq tusarniaanissamut. [A] siusinaartumik su-lisinnaajunnaarnersiuteqalernissamut qinnuteqaammik ingerlatitsissanguni piumasa-qaataavoq nakorsamiit oqaaseqaat nutajussasoq. Inuttaata saaffinginnissutaa nutaa-tut tinguneqassalluni. Tusarniaanissamut allakkatigut aggersarneqarpoq ulloq 22. sep-tember 202[2] kl. 13.00. Allakkat br. bud-itut apuussassanngortinneqarput.”

Suliami nalunaarsuiffimmi allatamit 11. oktober 2022-meersumit erseroq A 22. september 2022-mi ataatsimiinnermut takussimanngitsoq.

A-p naammagittaalliuutaa ilangussartalik e-mailikkut 4. oktober 2022-meer-sukkut tiguara, A-lu ilaatigut imatut allappoq:

“[...]

2018-imili nakorsap aalajangerpaa qaammammut siusinaarlunga aningaasaqalissasunga. Nakorsap oqaaseqaataa inunniq isumanginnittoqarfimmut apuutereersimasoq 2018-imili. Taava paasiniaavunga ukioq kingulleq 2021 decembarimi juullip qaamma-taani suliaq uannut tunngasoq sumut killinnersoq. Oqarfingineqarpunga katataasi-masoq. Takunngitoorneqarsimasoq? Ilaa tupinnaq! Taamatut salloqittarlunga oqarfingineqarnera akuerisinnaanngilara. Taava Kalaallit Nunaanni inunniq isumanginnitto-

qarfimmi naammangittaalliorfimmut naammangittaalliorama akissutai tunngavinalugit [illoqarfimmi] borgmestarimut allangaqarpunga januarip 7-ian. Allakkatingut akineqanngilannga.

Maanna Inatsisartut Ombudsmandiannut allangaqarpunga ikioqqullunga? [...] Nakorsap uppernarsaatai tapullungit nassiuppakka.

Allangaqaatinnulluunniit akineqanngilanga borgmestarimiit? Taava imannak oqarfingineqaraluarbunga inunniq isumanginninnermi allaffimmi ningiuunngittup sulisoq alla ningiuminut oqariartoqattaarpoq. Tamanna uanga akuerisinnaannginnakku aamma tamuma kingorna qaammat sinnerlungu kommunip allaffianiit telefonikkut uannut sianeqattaaraluarput tingussanngikkinga, suliaq matoqqasoq telefonikkut suliarineqtanngimmat.

Nakorsap aaliangingaanik oqaaseqaataa 2018-imili apuutereernikoq oqarfingineqaannarlunga inunniq isumanginnitoqarfimmi allaffimmi sulisumit oqarfingineqarnera eqqunngitsoq suliassat uannut tunngasoq katataasimasoq? Takunngitsoorneqarsimasoq?

[...]"

Sulisuma ilaata kommuni oqarasuaatikkut 11. oktober 2022-mi attaveqarfingaa. Kommunip sulisunnut oqaatigaa A siusinaartumik pensionisiaqalerumalluni 3. august 2018-imni qinnuteqarsimasoq, suliamili suli aalajangiisoqarsimanngitsoq. Kommunip aammattaaq oqaatigaa kommunip siusinaartumik pensionisiaqalerumalluni qinnuteqaat A-p kommunimut 27. december 2021-mi nukingisaarinerata kingornatigut suliaralugu aallartissimaga.

Kommuni allakkatigut 13. oktober 2022-meersutigut qinnuigaara suliami allagaatit tamaasa suliarlu pillugu oqaaseqaat uannut nassiuteqquillugit, ilaatigut imatut allallunga:

"[A-p] Avannaata Kommuniata (matuma kingornatigut kommunimik taaneqartartus-sap) siusinaartumik pensionisiaqalerumalluni qinnuteqaammut 3. august 2018-imeersumut atatillugu aalajangiisimannginnera uannut e-mailikkut 4. oktober 2022-meersukkut ilanngussartalikkut naammagittaalliuutigaa.

Sulisuma ilaata kommuni oqarasuaatikkut 11. oktober 2022-mi attaveqarfingaa, taas-sumalu oqaatigaa [A] piffissami 2012-imit 2017-imut siusinaartumik pensionisiaqarsi-masoq. Kommunip oqaatigaa [A-p] siusinaartumik pensionisianik pisartagaqarunnaar-nissani 15. juni 2017-imi qinnutigisimagaa, taamaattumillu siusinaartumik pensioni-sianik tunniussisarneq kommunip 1. juli 2017-imit unitsissimagaa.

Kommunip sulisunnut aamma oqaatigaa [A-p] siusinaartumik pensionisianik pisarta-gaqaleqqinnissani 3. august 2018-imi qinnutigisimagaa, tamatumunngalu peqatigitil-lugu nakorsap oqaaseqaataa 2018-imeersoq nassiussimagaa.

Kommunip sulisunnut aammattaaq oqaatigaa 3. august 2018-imit [A-p] 27. december 2021-mi kommunimut nukingisaaruteqarnerata tungaanut suliamik suliarinninnermi iliuuseqartoqarsimagunangitsoq.

Kiisalu kommunip oqaatigaa [A] ataatsimeeqatigineqarnissaminut 22. september 2022-mi aggeqquneqarsimasoq, takkussimananili. Uanga paasisara unaavoq kommu-nip [A] ataatsimeeqatigineqarnissaanut aggeqqeqquniaraa, nakorsap oqaaseqaataanik nutaamik suliarinnittoqarnissaanut akuersissutaa pissarsiariniarniarlugu.

Kommuni qinnuigaara suliami allagaatit tamaasa suliarlu pillugu oqaaseqaat uannut nassiuteqqullugit.

Suliami allagaatinik tamanik oqarnermi pineqarput allagaatit suliap [A-mut] tunngasup suliarineqarnerani atugassatut tiguneqarsimasut pilersinneqarsimallu tamarmik, ma-tumani allakkat tiguneqartut nassiunneqartullu, allakkiat (notater), nalunaarutigin-ninnerit nalinginnaasumillu allattukkat allat tamaasa ilanggullugit eqqarsaatigalugit.

Kommuni qinnuigaara oqaaseqaammini [A-p] siusinaartumik pensionisiaqalerumalluni qinnuteqaataata 3. august 2018-imeersup kommunimut suli aalajangiivigineqarsiman-ninginneranut pissutaasoq pillugu immikkut nassuaateqaqquellugu.

[...]"

Suliami nalunaarsuiffimmi allatamit 15. november 2022-meersumit erserpoq kommunip A 22. november 2022-mi ataatsimiinnissamut aggequsimagaa.

A-p kommunimut allagaanit 22. november 2022-meersunit makku erserput:

"Inunniq isumanginnittooqarfimmi pisortamut allangaqarpunga. Una 090818 nakorsap oqaaseqaataa allappusi Inatsisartut Ombudsmandiannut. Nutaaminngooq oqaaseqaammik piniarpusi. Uanga taanna akerlerivara, uunga tunngaviutinnejassasoq 9.8.-18 nakorsap aaliangiinera. Tassanngaanniit suliariniarsiuk. [...]"

Suliammi nalunaarsuiffimmi allatamit 24. november 2022-meersumit makku erserput:

"[A] 22. november takussimangaluartoq sulinnginnama oqaloqatingineqanngittoorpoq, kisiannili ullumikkut isertillugu oqaloqatingineqarpoq.

[A] 2018-imili nakorsap oqaaseqaataa takkunikuungaluarluni siusinaartumik sulisinnajunnaarnersiuteqalernissamik qinnuteqaat ingerlateqqinneqanngittoornikuusimana paasiuminaatsippaa akuerisinnaanangulu. Taannalu atorlugu førtidspensionit aallarteqqinneqarnissaat kissaatingingaluarlugu. Inuttaali nassuaanneqarpoq familieudvalgimut qaqqinneqassappaat nakorsap oqaaseqaataa nutaajusariaqartoq imaluunniit ukioq ataaseq sinnerlugu pisoqaassuseqassanngittoq. Taamaattumik paasinnilluni atsiorpoq nakorsap oqaaseqaataanik pissarsiniarnissatsinnut, takkuteriarpat takuneqarsinnaaneruniassamat 2018-imi nakorsap oqaaseqaataa allannguuteqarsimanersoq.

Ilanngullugit eqqartorpai naammagittaalliorluni allangaqaatingisartakkani allakkatigut akineqarneq ajormata aamma taanna nuannarinagu inuttut naleqassutsiminut kal-luaammata.

Ombudsmandimiit allakkat tingusimasani kopeertippai, taakkulu fagchefitsinnut ingerlateqqinneqarput aammalu allangaqaatai.

Inuttaa ilisimatinneqarpoq uterfingineqassasoq aammalu nakorsap oqaaseqaataanik utaqqinerput sivisulaarsinnaasoq. Ajorinngilaa utaqqinissani."

Nakorsap paassisutissiissutaanik siusinaartumik pensionisiaqalerumalluni qinnuteqaatip suliarineqarnerani atugassanik kommunip pissarsiniarsinnaanera A-p 24. november 2022-mi akueraa.

Suliammi nalunaarsuiffimmi allatamit 28. november 2022-meersumit makku erserput:

"[A] aggersarneqarluni takkuppoq. Siusinaartumik pensionisiaqalernissamut qinnuteqaataasimasoq 2018-imut tunngassuteqartoq, suliap uninngasimanera aammalu na-korsap oqaaseqaataa taamanili tiguneqarsimasoq aallaavigalugu Ombudsmandimut ingerlasimasoq pillugu saaffiginnissuteqarmat, nassuaaffiginiarlugu aammalu siusinaartumik pensionisiaqalernissamut suliap ingerlanissaar pillugu oqaloqtigineqarnis-saa piniassammat aggersarneqarnikuuvooq. Siusinnaartumik pensionisiaqalernissamut qinnuteqarnerani nakorsap oqaaseqaataa piniarneqarsimasoq takkussimasorlu 2018-imi ingerlateqqinnejsoorsimanera ajuusaarutigineqarpoq, aammalu nassuaal-lugu suliap ingerlaqqinnejsoorsimanera sumik tunngaveqarnersoq, tamannalu ajuu-saarnartuusoq erseqqissaavagineqarluni. [A] nassuaavoq ingerlateqqinnejsoorsimanera namminerminut qanoq sunniuteqarsimanera eqqartorpaa, tamatuminngalu paasisinnaallugu ajuusaarnartuusoq paasitinneqarluni. Taamaattorli suliap ingerlateq-qinnejnissaanut suliap aallarteqqinnissa pingaaruteqarmat suleriutsimik aammalu inatsisit qanoq allassimanerannik nassuaanneqarpoq. Sulisinnaassutsimik qulaajaaneq pisimasussaammat aammalu tullertut qanoq ingerlasoqarnissaanik ilitsersuun-neqarluni. Nakorsap oqaaseqaataa taamanikkut pineqarsimasoq atorsinnaanngin-ne-ranut tunngavilersuutigineqarpoq maannakkut peqqissutsimigut inissisimanera aal-laavigalugu sulisinnaassutsimik qulaajaaneq ingerlanneqartussaammat, taamaattu-mik nutaamik piniartoqarnissa inneruussutigineqarsimasoq. Tamanna paasilluarpoa, aammalu kingullermik isersimanermini paasisimallugu nassuaateqarluni. Taamaattu-mik paasisinnaavaa qujarullugulu suliap ingerlaqqilernera, aammalu inatsisip qanoq imaqarneranik nassuaasoqarneranut qujavoq, apeqquteqaatigalugulu suli aalisarsin-naangami affaanik siusinaartumik pensionisiaqalersinnaanerluni, affaanillu aalisarsin-naanerluni. Maanna killiffini aallaavigalugu tamakkiisumik aalisarsinnaajunnaariartori-ni aallaavigalugu. Nassuaanneqarpoq sulisinnaassutsimik misissuinerup takutikku-maraa qanoq inissikkumaarneranik. Maannalu aningaasatigut killiffini naapertorlugu pisinnaatitaaffinnut tunngatillugu qanoq periarfissaqarnerluni paasiniaavoq, taannalu aallaavigalugu naatsorsuuusiutissinnaasut erseqqissaavagineqarami qujavoq. Paasin-nilluarlunilu. [A] iserami naammagittaalliuutaanut tunngatillugu isertitanut nalunaaru-siat piumaneqarnikkupput, Ombudsmandimut suliakkiutigineqarsimasoq aallaaviga-lugu paasissutissanik piniarneq toqqammavigalugu, taakkualu nassarpai. Erseqqissaavagineqarpoq sumut atortussaanersut paasinnillunilu nassarmagit juristimut ingerla-teqqinnejqarput. Qujavoq suliap ingerlaqqilerneranut."

Kommunip oqaaseqaataa e-mailikkut 29. november 2022-mi tiguara. Kommuni ilaatigut imatut allappoq:

"[...]

[A-p] Ombudsmandimut saaffiginnissimanera pillugu suliamut atatillugu Ombudsmandi 13. oktober 2022-mi Avannaata Kommunianut saaffiginnippoq.

Ombudsmandip Avannaata Kommunianut oqaatigaa [A] siusinaartumik pensionisianik qinnuteqaatimi 3. august 2018-imeersup aalajangiiffingineqarsimannnginnera pillugu Avannaata Kommunia 4. oktober 2022-mi Ombudsmandimut naammagittaalliuutigisimagaa.

Tamatuma kingornatigut suliap ingerlasimanera pillugu paasissutissat Avannaata Kommuniani sulisumik oqaloqateqarnikkut pissarsiarineqartut Ombudsmandip allakkamini 13. oktober 2022-meersuni innersuussutigai.

Paasissutissat innersuussutigineqartut Avannaata Kommunianit uppermarsarneqarput.

Avannaata Kommuniata oqaatigisinhaavaa [A-p] siusinaartumik pensionisianik qinnuteqaamminik tunniussinerata kingornatigut kommuni piffissami sivisunerusumi sulissaaleqingaatsiarsimasoq, soorluttaaq immikkoortortaqarfimmi, qinnuteqaatip taamanit sumiiffisaani, piffissap ilaani pisortamik atorfinititsisoqarsinnaasimangitsoq.

Avannaata Kommuniata siusinaartumik pensionisiat pillugit suliat suliarineqartarnerat piffissami aalajangersimasumi Majoriamut aammattaaq nuussimavaa, taamaaliornikut sulianik ingerlatsinerup ingerlalluarnerunissaa kommunip neriuutigalugu. Taamaattoqanngimmalli sulianik ingerlatsinermik akisussaaffik kommunip nammineq al-laffianut utertinneqarpoq.

Suliaq [A-mut] tunngasoq tassunga atatillugu takunngitsoorneqarsimassasoq Avannaata Kommuniata ilimagaa. Pissutaaqqissaartulli suussusersinissaanut periarfissaqarsimangilaq.

Avannaata Kommunia suleqatigiissitamik immikkut ilisimasalinnik inuttalimmik maanna pilersitsimalerpoq, sulianik siusinaartumik pensionisianut, tamatumani nalileeqlinnerit ilanngullugit eqqarsaatigalugit, tunngassutilinnik suliaqartumik.

[A-p] qinnuteqaataata piffissami sivisunerusumi suliarineqarsimannnginnera Avannaata Kommuniata sakkortunerpaamik ajuusaarutigissavaa.

Avannaata Kommuniata suliaq maanna suliaraa.

Ombudsmandip allagaani 13. oktober 2022-meersuni takuneqarsinnaasutut A 22. september 2022-mi ataatsimeeqatigiinnissamut aggersarneqarsimavoq, takkunnanili.

Nakorsamit oqaaseqaammik nutaamik pissarsiniarnissaq siunertaralugu 24. november 2022-mi ataatsimeeqatigiinnissamut aggersarneqaqqippoq, tamatumunngalu akuersilluni.

[A] aammattaaq 28. november 2022-mi oqaloqatigiinnissamut aggersarneqarpoq, tamumani siusinaartumik pensionisiat pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 40, 9. december 2015-imeersoq kingusinnerusukkut allannguiteqartinneqartoq naapertorlugu suliami qanoq alloriartoqaqqinnissaa pillugu ilisimatinneqarluni. Ukiuni kingullermi pingasuni inaarummik naatsorsuutinik nassaqquneqarsimavoq. Tamatumunnga taarsiullugu siumoortumik naatsorsukkat, suliami allattukkanut suliamilu ilanngussanut allanut ilanngullugit nassiunneqartut, nassarpai. Pissutsit taamaannerat paasilluarpaas suliallu ingerlateqqinnissaani suleqataanissamut piareersimalluni. Innuttaasup sulisinnaassusia maanna misissorneqassaaq suliamilu ingerlariaqqinnissamut pisariaqartinneqartut suliarineqassallutik.

Suliap maannamut ajusaarnartumik arriitsorujussuarmillu ingerlasimanera Avannaata Kommuniata ajuusaarutigeqqippaa." (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

Sulisuma ilaata suliami allagaatit nassiuteqqullugit kommunimut 1. december 2022-mi nukingisaarutigaa, taakkulu ulloq taanna kingusinnerusukkut tiguakka.

Suliami allagaatini ilaavoq nakorsap upternarsaasiussaa 8. december 2022-meersoq. Nakorsap upternarsaasiussaanit makku aammattaaq erserput:

"Allaat isumaqarpunga [A] siusinaartumik pensionisiaqalerumalluni 2018-imili qinnuteqaateqarami ima iloqissereersimatigisoq taamanili siusinaartumik pensioniaqalersinnaasimagaluarluni. Nakorsap taamani upternarsaasiussaani nakorsap tamanna aamma oqaatigisimaga takusinnaavara. Massakkut aalisartutut sulineq eqqarsaatigalugu suli ajorseriaannarsimavoq, [...] nappaatiminuit ima iloqisserneqarsimatigisoq naililiivunga [...] periarfissaangitsoq." (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

Suliami allagaatinit erserpoq A siusinaartumik pensionisiaqalerumalluni 15. december 2022-mi qinnuteqaqqissimasoq. A-p qinnuteqaateqarnermi immersugassami oqaatigisimavaa anniaryluarluni sulisarsimalluni, inuussutissaqarumalluni.

Suliami nalunaarsuiffimmi allatamit 3. januar 2023-meersumit erserpoq A kommunip ataatsimeeqatigisimagaa, sulisinnaassuseqarneranullu takussutissiaq tasani suliarineqarsimasoq.

Kommuni 19. januar 2023-mi qinnuigaara suliaq pillugu ilassutaasumik oqaaseqaateqaqqullugu, ilaatigut makku oqaatigalugit:

"[...]

1. [A] uannut naammagittaalliummini oqaatigaa siusinaartumik pensionisiaqalerumalluni 2018-im i qinnuteqaateqarsimalluni, ulluali erseqqinnerusumik taanagu.

Suliami allattuiffimmi allattukkanit kommunip uannut nassiussaanit erserpoq [A-p] qinnuteqaataa kommunip 31. juli 2018-im tigusimagaa. Tiguneqartoq taanna siusinaartumik pensionisiaqalerumalluni qinnuteqaataanersoq pisartakkanilluunniit allanik qinnuteqaataanersoq suliami allattuiffimmi allatami takuneqarsinnaanngilaq. Oqaatigineqarporli qinnuteqaat 3. august 2018-im ataatsimiinnermi ilanggullugu oqaluuserineqarumaartoq [A-mut] ilisimatitsissutigineqarsimasoq.

Suliami allattuiffimmi allatanit aammattaaq erserpoq kommunip [A] 3. august 2018-im ataatsimeeqatigisimagaa, taannalu siusinaartumik pensionisanik qinnuteqaateqarniarnini upternarsarlu atsiortinneqarsimasoq. Suliami allattuiffimmi allanneqarsi-mavoq siusinaartumik pensionisiaqalerumalluni qinnuteqaat napparsimmavimmut nassiunneqarsimasoq.

Kommunip sulisuma ilaannik oqarasuaatikkut 11. oktober 2022-mi oqaloqateqarnermini oqaatigaa [A] siusinaartumik pensionisiaqalerumalluni 3. august 2018-im qinnuteqaateqarsimasoq. Tamanna kommunip oqaaseqaammini 29. november 2022-meersumi upternarsarpaa.

Kommuni qinnuigaara [A] siusinaartumik pensionisiaqalerumalluni 31. juli 2018-im imaluunniit 3. august 2018-im qinnuteqaateqarsimanersoq paassisutissiissutigeqqlugu.

2. Kommuni qinnuigaara [A-p] siusinaartumik pensionisiaqalerumalluni qinnuteqaa- taanut atatillugu suliami iliuuserisimasami ullui tulleriaarlugit takussutissiaq suliareq- qullugu.

3. Kommuni qinnuigaara siusinaartumik pensionisiat eqqarsaatigalugit [A-mut] qaqu- gu aalajangiinissani naatsorsuutiginerini paasissutissiissutigeqqullugu.

4. Kommuni qinnuigaara [A-p] siusinaartumik pensionisiaqalerumalluni qinnuteqaataa tunngavigalugu sulianik suliarinninnerup suli aallartinneqarsimannginnera kommunip qanga paasisimaneraa paasissutissiissutigeqqullugu.

5. Suliami allattuiffimmil allatanit erserpoq siusinaartumik pensionisiaqalerumalluni qinnuteqaat kommunip 24. oktober 2019-imi tigusimagaa.

Kommuni qinnuigaara kommuni tamanna tunngavigalugu qanoq iliuuseqarsimaner- soq paasissutissiissutigeqqullugu.

6. [A-p] assammik allallugit allagaanit 16. december 2021-meersunit erserpoq siusi- naartumik pensionisiaqalerumalluni qinnuteqaatimi killifia paasissutissiissutigeqqu- gaa.

Kommuni qinnuigaara saaffiginnissut taanna tunngavigalugu qanoq iliuuseqarsima- nini paasissutissiissutigeqqullugu.

7. Kommunip uannut oqaaseqaataa 29. november 2022-meersoq tunngavigalugu paa- sisara unaavoq [A-p] siusinaartumik pensionisiaqalerumalluni qinnuteqaataa kom- munip piiffissap sivisunerusup ingerlanerani suliarisimanngikkaa.

Kommuni qinnuigaara [A-p] suliamik piiffissami sivisualaami suliarinninneq pissutiga- lugu taarsiivigineqarnissaminut periarfissaqarnera isummerfigisimanerlugu paasissu- tissiissutigeqqullugu.

[A-p] taarsiivigineqarnissaminut periarfissaqarnera kommunip isummerfigisimanngip- pagu kommuni qinnuigaara manna pillugu nassuaateqaqqullugu, tassalu kommunip naliliinera unaanersoq [A] suliamik piiffissami sivisualaami suliarinninneq pissutigalugu taarsiivigineqarnissaminut pisinnaatitaaffeqartoq.

Siusinaartumik pensionisiat pillugit inatsit pillugu ilitsersuut Isumaginninnermut, Sulifeqarnermut Nunamullu Namminermut Tunngasunut Naalakkersuisoqarfuiup ataani Naalakkersuisut nittartagaanni www.naalakkersuisut.gl-imi atuarneqarsinnaasoq tamatumunnga atatillugu innersuussutigaara, tassanngalu erserpoq piffissaq suliamik suliarinninnermut atorneqartoq naammaginartumik sivisussuseqartutut isigineqartoq annertuumik qaangerneqarpat tamatuma communalbestyrelsi inatsiseqartitsinermik unioqqutitsilluni iliuuseqarsimanoersoq immaqalu taarsiissuteqarnissamut akisussaatineqarsinnaanersoq apeqqutaalersissinnaasaraa.

8. Kommuni allakkanni 1. november 2022-meersuni qinnuigaara suliami allagaatit tamaasa uannut nassiuteqqullugit. Suliami allattuiffimmi allattukkat arlallit, allakkat assammik allatat, Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliornermi immersugassaq immersorneqarsimasoq nakorsarlu paasissutisseeqquillugu qinnutigisaq 24. november 2022-meersoq 1. december 2022-mi tiguakka.

[A-p] siusinaartumik pensionisiaqalerumalluni qinnuteqaateqqaava, allagaat [A-p] 3. august 2018-imi atsiugaa, allakkat allagaatilluunniit allat tigunngilakka.

Kommuni qinnuigaara suliami allagaatit tamaasa uannut nassiussimanerlugit misissoqqullugu.

Suliami allagaatinik tamanik oqarnermi pineqarput allagaatit suliap [A-p] siusinaartumik pensionisiaqalerumalluni qinnuteqaataanut tunngasup suliarineqarnerani tiguneqarsimasut pilersinneqarsimasullu tamarmik, matumanit allakkat tiguneqartut nassiuneqartullu, allakkiat (notater), nalunaarutiginninnerit nalinginnaasumillu allattukkat allat tamaasa ilanngullugit eqqarsaatigalugit.

Kommuni suliami allagaatinik uannut nassiunneqarsimangitsunik malugisaqarpak kommuni qinnuigaara taakku kommunip oqaaseqaataanik ilaqaqtillugit uannut nassiunteqqullugit.

[...]"

Suliami nalunaarsuiffimmi allatamit 19. januar 2023-meersumit makku erserput:

"Siusinaartumik pensioneqalernissamik qinnuteqaataa SUL-imi ataatsimiinnermi 18. januar 2023 oqaluuserineqarpoq. Qinnuteqartoq aalisartuunerminut licenseqarpoq, oqarfigineqarnikuusimallunilu siornatigut kinaagaluarnersumit affarmik pensioneqarlu-

ni affarmik aalisartuuusinnaasoq. Majoriamullu ikaarsaartinneqarnissaminut piumasimana ni suleqatiginiarnera oqimaassimalluni.

SUL-imik aaliangiunneqarpoq sullissisua aqtsisorlu peqatigalugit inuttaata naapeqqaarneqarnissaa, taamaammallu suliaq isumaginnittooqarfimmiginnarallassasoq."

Suliami nalunaarsuiffimmi allatamit 26. januar 2023-meersumit makku erserput:

"[A] siusinaartumik pensioneqarniarluni qinnuteqartuuvoq, taamaattorli ressource-profilimik immersueqatigineqarnissaanut aggersarnikuunerani oqaloqatigineranilu assut ingerlaannaq pensioneqalerusukkami kiisalu 50-50 perusukkaluaramiuk, soorlu 50 % licen[s]. Taamatullu ilisoqarsinnaanngittooq nassuiaaffigeqqinnissaanut aggersarneqarpoq. Pisortaniik ikorsiissutinik sullissisoq peqatigalugu oqaloqatiginera ingerlaavoq kiisalu malitagut aallaavigalugit takussutaasinnaasut takutinneqarput, inatsillu malitarpuit ilannngullugu takutillugu.

Inuttaa paasinnippoq, kiisalu nalornivoq qanoq ingerlariaqqissanerluni, periarfissippalri februar qiteqqunnerata missaanut eqqaarsaatigeqqissinnaagaa qanoq ingerlariaqqissanersugut.

[...]"

Kommunip oqaaseqaat 29. november 2022-meersoq suliamilu allagaatit uannut 1. december 2022-mi nassiuteriikkani 31. januar 2023-mi nassiuteqqippai.

Oqaaseqaatip suliamilu allagaatit nassiunneqartunut apeqqutinut allakkanni 19. januar 2023-meersuni apeqqutigisannut akissutaannginnerat kommunimut emailikkut 2. december 2022-meersukkut malugeqqullugu oqaatigaara.

Kommunip ilassutaasumik oqaaseqaataa 21. februar 2023-mi tiguara. Kommuni imatut allappoq:

"Inatsisartut Ombudsmandiata suliaq [A-p] siusinaartumik pensionisiat pillugit saaffiginnissutigisimasaa Avannaata Kommunianut 13. oktober 2022-mi saaffiginnissutigaa.

Avannaata Kommunia suliaq pillugu 29. november 2022-mi oqaaseqaateqarpoq.

Suliami allagaatit Avannaata Kommuniata Ombudsmandimut 1. december 2022-mi nassiuppai.

Ombudsmandip ilassutitut oqaaseqaateqartoqarnissaa allakkatigut 19. januar 2023-meersutigut qinnutigaa, immikkoortullu arfineq pingasut kommunimut isummerfigeqqusani saqqummiullugit.

[A-p] Ombudsmandimut saaffiginninnermini oqaatigisimavaa siusinaartumik pensionisiaqalerumalluni 3. august 2018-imi qinnuteqarsimalluni. [A] siusinaartumik pensionisiaqalerumalluni 3. august 2018-imi qinnuteqaateqarsimasoq kommunip siusinnerusukkut taamatuttaaq oqaatigisimavaa. Ombudsmandip allakkani 19. januar 2023-meersuni oqaatigaa suliami allattuiffimmi 31. juli 2018-imeersumi qinnuteqaat oqaatigineqarsimasoq. Taamaattumik Ombudsmandip makku qinnutigai:

1. Kommuni qinnuigaara [A] siusinaartumik pensionisiaqalerumalluni 31. juli 2018-imi imaluunniit 3. august 2018-imi qinnuteqaateqarsimanersoq paasissutissiissutigeqqullugu.

1 pillugu: Suliami allattuiffik oqaatigineqartoq pisortanit ikorsiissutinik suliassaarfimmi allanneqarsimavoq, pisortanillu ikorsiissutinik qinnuteqaammut tunngasuulluni. Qinnuteqaatitaa immini ilanngussartaqanngitsoq siusinnerusukkut ilanngullugu nas- siunneqarsimannilaq, siusinaartumik pensionisianut tunngasuunani pisortanit ikorsiissutinut tunngasummat. Ilanngussaq taanna massakkut ilanngullugu nassiunneqarpoq.

Taamaattumik ulloq [A-p] siusinaartumik pensionisiaqalerumalluni qinnuteqarfia tas-saavoq 3. august 2018.

2. Kommuni qinnuigaara [A-p] siusinaartumik pensionisiaqalerumalluni qinnuteqaataanut atatillugu suliami iliuuserisimasami ullui tulleriiarlugit takussutissiaq suliareqqullugu.

2 pillugu: Piffissap ingerlasimaneranut takussutissiaq eqqarsaatigalugu suliami allattuiffiit Avannaata Kommuniata innersuussutigisariaqarpai, suliamimi iliuuserineqartut ataasiakkaat ullui taakkunani takuneqarsinnaammata. Kommuni takussutissiamik er-seqqinnerusumik sularinnissinnaasorinngilaq.

3. Kommuni qinnuigaara siusinaartumik pensionisiat eqqarsaatigalugit [A-mut] qa-qugu aalajangiinissani naatsorsuutiginerini paasissutissiissutigeqqullugu.

3 pillugu: [A-p] siusinaartumik pensionisiaqalersinneqarnissaa eqqarsaatigalugu aala-jangisoqarnissaata qaugu pinissaa Avannaata Kommuniata massakkut ajoraluar-tumik paasissutissiissutigisinnanngilaa.

Nassiussinerup kingulliup kingornatigut suliami allattuiffiup naqitanngortinneqarnera kiisalu suliami allattuiffimmi ilanggussat taaneqartut Avannaata Kommuniata kakkiul-lugit nassiuppai. Tassannga ersetutut suliaq kommunip ingerlaavartumik suliaraa, su-liamillu suliariinnineq inatsimmi piumasarineqartutut ingerlallugu. Oqaatigineqassaaq [A] – 2012-imut 2017-imut – siusinaartumik pensionisiaqareersimagaluartoq nalilee-qittoqartussaasoq, siusinnerusukkummi nalileeqqittoqarsimanngimmat, inatsisimmi a-tuutilernerani suli 60-inik ukioqalersimanngimmat, tak. siusinaartumik pensionisiat pil-lugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 40-mi, 9. december 2015-imeersumi kingusinneru-sukkut allannguuteqartinneqarsimasumi § 43.

4. Kommuni qinnuigaara A[-p] siusinaartumik pensionisiaqalerumalluni qinnute-qaataa tunngavigalugu sulianik suliariinninnerup suli aallartinneqarsimanngin-nera kommunip qanga paasisimaneraa paasissutissiissutigeqqullugu.

4 pillugu: Qulaani taaneqartunut atatillugu makku paasissutissiissutigineqarput: "Ukiut marluk qaangiunneranni, tassalu 16. december 2021-mi, [A] siusinaartumik pensionisiat pillugu isumaginninnermik ingerlatsivimmut allappoq, suliari lu apeqqutigalugu. Suliaq suliamik suliariinnittup misissorsimagaluarpa [A-lu] ataatsimiigiaqqusimagaluar-lugu, suliamillu suliariinnittup [A] nalunaarfisisimavaa suliaq suliari neqarsimanngitsoq, aallaqqaataaniillu aallartittariaqarluni, nakorsallu upternarsaasiussaa nutaaq qinnuti-giniarlugu. [A-li] aallaqqaataaniit aallarteqqikkumanngilaq, nakorsammi upternar-saassiussaq 2018-imili nassiussimammag, [A-llu] siusinaartumik pensionisiaqalersin-neqarnissaa kaammattuutigisimallugu. Suliamik suliariinnittup [A] ilitsensorlugu oqarf-igisimavaa piffissaq suliamik suliariinninnermut atorneqartoq sivisooq pillugu naamma-gittaalliuut Naammagittaalliuuteqartarfimmut nassiussinnaagaa, kaammattuutigalu-gulu nakorsap upternarsaasiussaanik nutaamik pissasugut, siullermi pisoqaammat. [A-lli] suliamik suliariinnittooq suleqatigiumanngilaa. Mobilini tiguneq ajorpaa, aggeqqu-neqaraangamilu aggissanani."

5. Suliamik allattuiffimmi allatanit erserpoq siusinaartumik pensionisiaqalerumalluni qinnuteqaat kommunip 24. oktober 2019-imi tigusimagaa. Kommuni qinnuigaara kommu ni tamanna tunngavigalugu qanoq iliuuseqarsimanersoq paasissutissiissuti-geqqullugu.

5 pillugu: Avannaata Kommunia siusinaartumik pensionisiaqalerumalluni qinnuteqaammik 24. oktober 2019-imi tigusaqarsimannngilaq. Suliami allattuiffimmut 24. oktober 2019-imeersumut kakkiussamit ertserputut suliami allagaatit pisoqaanerit kisimik pigineqarput. Tamatumunnga atatillugu siusinaartumik pensioninut atatillugu suliamik suliarinninnermi iliuutsinik aallartitsisoqarsimangitsoq takuneqarsinnaavoq.

6. [A-p] assammik allallugit allagaanit 16. december 2021-meersunit ertserpoq siusinaartumik pensionisiaqalerumalluni qinnuteqaatimi killiffia paasissutissutigeqqugaa. Kommuni qinnuigaara saaffiginnissut taanna tunngavigalugu qanoq iliuuseqarsimanini paasissutissutigeqqullugu.

6 pillugu: Qulaani 4-mi 5-imilu oqaatigineqartut kiisalu kommunip allagaani 29. november 2022-meersuni oqaatigineqartut innersuussutigineqarput.

7. Kommunip uannut oqaaseqaataa 29. november 2022-meersoq tunngavigalugu paasisara unaavoq [A-p] siusinaartumik pensionisiaqalerumalluni qinnuteqaataa kommunip pifffissap sivisunerusup ingerlanerani suliarisimanngikkaa.

Kommuni qinnuigaara [A-p] suliamik pifffissami sivisualaami suliarinninneq pissutigalugu taarsiivigineqarnissaminut periarfissaqarnera isummerfigisimanerlugu paasissutissutigeqqullugu.

[A-p] taarsiivigineqarnissaminut periarfissaqarnera kommunip isummerfigisimanngippagu kommuni qinnuigaara manna pillugu nassuaateqaqqullugu, tassalu kommunip naliliinera unaanersoq [A] suliamik pifffissami sivisualaami suliarinninneq pissutigalugu taarsiivigineqarnissaminut pisinnaatitaaffeqartoq.

Siusinaartumik pensionisiat pillugit inatsit pillugu ilitsersuut Isumaginninnermut, Suliffeqarnermut Nunamullu Namminermut Tunngasunut Naalakkersuisoqarfiup ataani Naalakkersuisut nittartagaanni www.naalakkersuisut.gl-imi atuarneqarsinnaasoq tamatumunnga atatillugu innersuussutigaara, tassanngalu ertserpoq piffisaq suliamik suliarinninnermut atorneqartoq naammaginartumik sivisussuseqartutut isigineqartoq annertuumik qaangerneqarpat tamatuma communalbestyrelsi inatsiseqartitsinermik unioqqutitsilluni iliuuseqarsimanersoq immaqalu taarsiisseqarnissamut akisussaatinneqarsinnaanersoq apeqqutaalersissinnaasaraa.

7 pillugu: Piffissap suliamik suliariinninnermut atorneqartup sivilisuallaartup taarsiissuteqarnissamut akisussaatinneqarneq nassatarisinnaagaa Avannaata Kommuniata eq-qumaffigaa. Avannaataali Kommunia isumaqarpooq siusinaartumik pensionisiaqalersitsisoqarnissaanik aatsaat aalajangiisoqareeraangat, matumani pensionisiaqalersitsoqarnersoq, taamaappallu aningaasartat ikinnerpaafiinik, akunnattortaanik amerlanerpaaffiinilluunnit tunniunnissannut tunngavissaqarnersoq naliliineq ilanngullugu eqqarsaatigalugu, taarsiissuteqartoqassanersoq qanorlu amerlatigisunik taarsiissuteqartoqassanersoq naliliisoqarsinnaasussaasooq, tassami pissutsit suliamut attuumassuteqartut tamarmik ilanngunneqartariaqarmata, piffissaq ingerlasimasoq kisiat pinnagu, aammali ass. pineqartup suliamik paassisutissartalersuinermi arlaleriarluni peqataajumasimannginna ilanngunneqartariaqarluni, taamatuttaarlu pineqartup piffissami ingerlasimasumi isertitai ilanngunneqartariaqarlutik.

8. Kommuni allakkanni 1. november 2022-meersuni qinnuigaara suliami allagaatit tamaasa uannut nassiuteqqullugit. Suliami allattuiffimmi allattukkat arlallit, allakkat assammik allatat, Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmuit naammagittaalliornermi immersugassaq immersorneqarsimasoq nakorsarlu paassisutisseeqquillugu qinnutigisaq 24. november 2022-meersoq 1. december 2022-mi tiguakka.

[A-p] siusinaartumik pensionisiaqalerumalluni qinnuteqaateqqaava, allagaat [A-p] 3. august 2018-imi atsiugaa, allakkat allagaatilluunniit allat tigunngilakka.

Kommuni qinnuigaara suliami allagaatit tamaasa uannut nassiussimanerlugit mississoqqullugu.

8 pillugu: Suliami allagaatit Avannaata Kommuniata massakkut misissoqqereerpai, ilanngussallu assigiinngitsut kakkullugit. Oqaatigineqassaaq ilanngussat pisortanut ikorsiissutinuonnaq tunngasut ilanngullugit nassiunneqanngimmata." (Ombudsmandeqlarfimmi nutsigaavoq)

Suliami allagaatit kommunip oqaaseqaammi 21. februar 2023-meersumi inner-suussutigisaasa assilineri 2. marts 2023-mi tiguakka.

A-p kommunimut allagaanit 16. marts 2023-meersunit makku erserput:

"1) Inunnut isumanginnitoqarfimmuit allangaq pisortamut

- 2) Siullermik 2018-imili nakorsap oqaaseqaataa ilissinnut apummalli suliarumanangu uninngatinnikuarsi!
- 3) Inuttut sumiissuseq aallaavingalungu [illoqarfimmi tassanimiuunnginnama] inuttut immikkoortillunga!
- 4) Sullikkumananga aatsaat nutaaq una nakorsap oqaaseqaataanik peqqillusi suliar-suusaarparsi?
- 5) Imatut eqqunngitsorsuarmik inunnut isumanginnitqarfimmi sulisumiik [aperine-qarpugut] nuliallu angerlarsimaffissinni imingassartortarpisi? Ilaa tupinnaq. Apeqquataa imatut paasillungu imertaruma qaammammussannik tuniniarnanga?
- 6) Pisinnaatitaaffiarlunga? Oqaloqatingalunga inuttut pisinnaatitaaffiarlunga? Pisuul-lunga?
- 7) Aamma aalisartuuvunga, 2023 licens tunisinermut allangartaq tingunikuara. Siusi-naarlunga suli qaammammoqalinnginnama, taanna aamma piniarsarissuarsi? Aatsaat 2023 naappat utertissinnaavara.
- 8) 50/50 siusinaarlutik kikkut tamarmik sulipput tamaani inuit naapitakka siusinaarlutik qaammammullit oqaluttuuppaannga. Eqqunngitsumik pineqarnera akuerinngila-ra. Taanna unitsillungu inunnut isumaginninnermut pisortaamut allappunga.
[...]
- 9) Timikkut ajoquteqarneq pissutingalungu allannerluttarpunga, utoqqatseraluarpunga."

Kommunip oqaaseqaataa 29. november 2022-meersoq aamma 21. februar 2023-meersoq A-mut tusarniaatigalugit 27. marts 2023-mi nassiuppakka.

A-p uannut allakkani 19. april 2023-meersuni makku oqaatigai:

- "1) Taanna apeqquutingisamik uannut suliaq siusinaartumik pensioneqalernissamut tunngasoq unitsillungu nalunaarutingivara ulloq 16. marts 2023.

- 2) Inuttut pisinnaatitaaffinnik piaavingineqarlunga. Aatsaat soorlu licens tunisinermut allangartaq qaleralinniarnermut allangartara una erseqqisaatingilara licens. Allangartara peqanillunga sulisuni pisortap oqarfingisimavaat sulilu ataatsimiititaliami aaliangiiffingineqanngitsoq? Sooq peerneqassava? Tunisinermut allangartara 2023 tingo-reeringa?
- 3) Aamma sulisup oqarfingivaanga angerlarsimaffitsinni nuliaralu uangalu imingassar-tortarpisi? Sunaaffa taamak oqarfingisassarinanga!
- 4) Illassutitut uannut inunnut isumanginnittoqarfimmi sulisuniik taamak eqqunngitsumik oqaluffingiteqattaarneq assut imatut paasillungu uanga inuttut immikkoorteeqallunga sullinniarsarivaanga. Aamma una allakkusuppara 2018-imili nakorsap oqaase-qataa apuummagu. Suliamut allamut nuulaarlunga allappunga nakorsap oqaaseqaa-taa siulleq, oqaraanni nakorsap aaliangingaa, akerlerivaat. Ilaa tupinnaq?
- 5) Eqqunngitsumik naammagittaalliorfissannik tunillunga inunnut isumanginnittoqarfimmi pisortap allaffimmiuatalu.
- 6) 2018-imi tunngatillungu taarsiivingineqarnissamik 4 miliuuninik, 4.000.000 kr., taarslivingineqarnissara aaliangiukkinga.
- 7) [Illoqarfimmi] inunnut isumannginnittoqarfik uannut taarsiissasoq piaartumik Inatisartut Ombudsmandiat uannut illersuissasoq.
- 8) Suliaq piaartumik naammassineqassasoq piumasarivara.

[...]"

A-p sulisuma ilaannit oqarasuaatikkut 4. maj 2023-mi oqaloqtigineqarnermini oqaatigaa siusinaartumik pensionisiaqalerumalluni qinnuteqaatini tunuartikka-luarini naammagittaalliuutiminik suliarinninneq ingerlatiinnassagiga kissaatigigi-ni.